نام و نام خانوادگی: تاریخ امتحان : ۱۴۰۳/۰۱/۲۷ نام دبیر : خانم خادمی گروه : 12E	بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ شهری دبیرستان دخترانه غیر دولتی دکترحسابی (دوره دوم) میان نوبت دوم، سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ نام درس : علوم وفنون مدت زمان : ۸۰ دقیقه	 شماره صندلی : صفحه ۱ از ۴

ردیف	سوالات	بارم
	الف) تحلیل متن و تاریخ ادبیات (۴ نمره)	
۱	کدام گزینه معرّف "فرخی یزدی" است؟ الف) وی توانست با اشعار ساده و عامیانه‌اش که طنزآمیز هم بود، در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. ب) تحت‌تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی، طبع وی را شکوفا ساخت.	۰/۵
۲	سرودهٔ زیر از کدام اثر "مهدی اخوان ثالث" برگزیده شده است؟ « سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سربرنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است»	۰/۵
۳	داستان‌نویسی نوین با کسانی همچون ..... نویسندهٔ "سگ ولگرد" گسترش یافت.	۰/۵
۴	کدام کتاب از آثار منثور "قیصر امین‌پور" است؟ الف) آیینه‌های ناگهان ب) در کوچهٔ آفتاب ج) طوفان در پرانتز د) ظهر روز دهم	۰/۵
۵	عبارت زیر در مورد کدام دوره از شعر فارسی است؟ « در این دوره که باید آن را کمال جریان‌های ادبی دانست، شاعران بهتر و هنری‌تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند و مضمون شعر آنها بیشتر "نقد اجتماعی" شد.»	۰/۵
۶	کدام یک از عبارت‌های زیر درست و کدام یک نادرست است؟ الف) شعرهای سید اشرف‌الدین گیلانی در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامهٔ قرن بیستم چاپ می‌شد. ..... ب) شاعران دورهٔ بازگشت از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی که در اواخر سبک هندی در شعر به وجود آمده بود رهایی بخشند. ..... ج) در ادبیات دورهٔ معاصر نوآوری‌ها، اندیشه‌های باستان‌گرا و گاهی گرایش به شعرهای ترجمه موردتوجه بود. ..... د) نثر فارسی دورهٔ معاصر تحت تأثیر آثاری که در دورهٔ بیداری از زبان‌های اروپایی ترجمه می‌شد از سادگی دور شد.	۱
۷	بیت زیر سرودهٔ "سلمان هراتی" شاعر دورهٔ انقلاب اسلامی است. کدام یک از ویژگی‌های زبانی در آن دیده می‌شود؟ « گم بود در عمیقِ زمین شانهٔ بهار / بی تو ولی زمینهٔ پیدا شدن نداشت » الف) آشنایی‌زدایی و روی آوردن به کاربرد ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه ب) عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بی‌جا	۰/۵
	ب) موسیقی شعر (۶ نمره)	
۸	در کدام یک از مصراع‌های زیر واژهٔ "سو" کوتاه تلفظ نمی‌شود؟ (۰/۵) الف) روزه، یک سو شد و عید آمد و دل‌ها برخاست ب) آمد سوی کعبه، سینه پرجوش	۰/۵
۹	وزن کدام یک از ابیات زیر متفاوت است؟ وزن این بیت را بنویسید. (۰/۵) الف) جانا! نظری که ناتوانم / بخشا که به لب رسید جانم ب) گشته‌ام در جهان و آخر کار / دلبری برگزیده‌ام که مپرس ج) ای سرو بلند قامت دوست / وَه وَه که شمایلت چه نیکوست!	۰/۵

www.kanoon.ir

۱۰	وزن بیت زیر چیست؟ نام بحر آن را به صورت کامل بنویسید. ای مست شبرو کیستی؟ آیا مه من نیستی؟ / گر نیستی پس چیستی؟ ای همدمِ تنهای دل!	۱
۱۱	بیت زیر را تقطیع کنید و وزن آن را بنویسید. بیا ره‌توشه برداریم / قدم در راهِ بی‌برگشت بگذاریم / ببینیم آسمانِ هر کجا آیا همین رنگ است؟	۱
۱۲	کدام یک از ابیات زیر را می‌توان با دو وزن خواند؟ دو وزن را بنویسید. الف) ماه فرومانَد از جمال محمّد / سرو نباشد به اعتدال محمّد ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست/ بگشای لب که قند فراوانم آرزوست	۱
۱۳	پس از تقطیع هجایی بیت « بِه که ز بهر سخن برنگُشایَد زبان/ گر نتواند که مرد، سخن به پایان بَرَد» دو اختیار وزنی به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید.	۱
۱۴	با توجه به بیت « اگر آن تُرکِ شیرازی به دست آرَد دل ما را / به خالِ هندویش بخشم سمرقند و بخارا را» به سؤالات پاسخ دهید. الف) اختیار حذف همزه در کدام هجا صورت گرفته است؟ ب) تغییر کمیّت مصوت ها را در هجاها نشان دهید.	۰/۵ ۰/۵
ج) زیبایی‌شناسی (۵ نمره)		
۱۵	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. چه زنم چو نای هر دم زنوای شوق او دم — که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را «همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی — به پیام آشنایی بنوازد آشنا را» الف) چگونه در می‌یابیم بخشی از این سروده از حافظ است؟ ب) این کاربرد سبب ساخت چه آرایه‌ای شده است؟	۰/۵ ۰/۵

www.kanoon.ir

۱۶	با ذکر دو دلیل وجود آرایهٔ اسلوب معادلهٔ بیت زیر را توضیح دهید. چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید	۱
۱۷	شاعر در کدام بیت برای ساخت حس آمیزی از ترکیب مفاهیم انتزاعی با حواس پنجگانه بهره برده است؟ توضیح دهید. الف) از این شعر تر شیرین ز شاهنشه عجب دارم که سر تا پای حافظ را چرا در زر نمی‌گیرد؟ ب) نیست پروا، تلخکامان را ز تلخی‌های عشق آب دریا در مذاق ماهی دریا خوشتر است	۱
۱۸	برای هر یک از ابیات زیر آرایهٔ مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید و آن را در بیت نشان دهید. الف) مجنون که به دیوانه‌گری شهرهٔ شهر است/ در دشت جنون، همسفر عاقل ما بود (حسن تعلیل- تشبیه) ب) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از نازکی آزار رساند بدنش را (اغراق- تضاد)	۱
۱۹	در بیت « دل و کشورت جمع و معمور باد/ ز ملکت پراکندگی دور باد» چه نوع لف و نشری به کار رفته است؟ توضیح دهید.	۱
	د) تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲۰	با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « در فکر آن گودالم/ که خون تو را مکیده است/ هیچ گودالی چنان رفیع ندیده بودم/ در حضیض هم می‌توان عزیز بود/ از گودال بپرس» الف) آرایهٔ پارادوکس را نشان دهید. ب) این سروده به کدام واقعه در تاریخ اسلام اشاره دارد؟ ج) شاعر این سروده در کدام یک از سه شاخهٔ ادبیات معاصر در عصر انقلاب اسلامی قرار می‌گیرد؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲۱	قالب شعر زیر چیست؟ و چرا این نوع شعر را الهام‌بخش نیما در خلق شعر نو دانسته‌اند؟ هر که گدای در مشکوی توست پادشاست شه که به همسایگی کوی توست چون گداست	۱

www.kanoon.ir

۲۲	متن زیر از داستان "کباب غاز" محمدعلی جمال زاده است. دو ویژگی سبکی نویسندگی او را بنویسید. « اگر چشمش توی چشمم می‌افتاد با همان زبان بی‌زبانیِ نگاه، حقش را کف دستش می‌گذاشتم. ولی شستش خبردار شده بود و چشمش مثل مرغ سر بریده مدام روی میز از این بشقاب به ان بشقاب می‌دوید و به کاینات اعتنا نداشت.»	۱
۲۳	در سرودۀ زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟ سایر آرایه ها را در بیت نشان دهید. «رود می‌نالد/ جغد می‌خواند/ غم بیاویخته با رنگ غروب/ می‌تراود ز لبم قصۀ سرد/ دلم افسرده در این تنگ غروب»	۱

«موفق باشید»